

ΒΥΖΑΝΤΙΝΕΣ ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΕΣ

ΤΟΥ PAUL ADAM



Η ΕΥΣΕΒΕΣΤΑΤΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΕΙΡΗΝΗΚ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ο Σταυράκιος ὅμως, ὃ δποὶ οἱ εἰχεῖ ἐντωματεῦν τὸν προσελθήν ἀπὸ καρδιακῆι κρίσι. Ξερνούσε ἄφροις κι' αἵμα κι' ωἱ γιατροὶ τοῦ ἔτρεξαν νά τὸν ἰδουν, καταλαύνων ποὺς ὅ θάνατος τοῦ ἦταν ἀναπόφευκτος. Μερικοὶ κόλακες ποὺ τὸν περιστοίχιζουν. Ηλίθιοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεύστον, τὸν ἔβεβαιων ὅτι θά ζήσῃ πολὺ κι' ὅτι θά γίνη ὁ κυριαρχὸς τῆς αὐτοκρατορίας.

Μα, παρ' ὅλ' αὐτά, ὁ Σταυράκιος πέθανε.

Ιὰ νά ἔξοντα τὸν Ἀέτιον, εἰχε προκαλέσει πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἐπανάστατο στὴν Καταπόδια. Διὺς μέρες ὅμως μετά τοῦ θανάτου του, οἱ ἀρχηγοὶ τῆς ἐπανεστάσεως συνελήφθησαν καὶ, ἀφοῦ βιασαντικαν, ἔχωριστηκαν.

Τὰ Χριστούγενα τοῦ ἑτούς αὐτοῦ, τοῦ 800 μ. Χ., ὁ Καρολομαγνός ἐπέτρεψεν αὐτοκράτωρ τῆς Δύσης ἀπὸ τὸν Ιάπα Λέοντα, διάδοχο τοῦ Πατραὶ Αδρίανου.

Η Εἰρήνη ἐπρεψε πάντα τὸν ἐνδικινέστερο θαυμασμό για τὸ μιγάλο αὐτὸν ἀρχηγὸν τῶν Φράγκων. Τώρα ποὺ εἰχε ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὸν πολὺ ἐπικινδύνον ἐχθρὸν της κι' ἡταν ἐλεύθερη να δράσῃ, συλλογίστηκε, μᾶλις ἔμαθε τὴ σημαντικὴ αὐτὴ εἰδοῖς, νά πραγματοποιῆσῃ τὸ παπλῷ μεγαλεῖδον σχέδιον τῆς συμμαχίας ἡ μᾶλλον τῆς Ἐνώσεως τῆς αὐτοκρατορίας τῆς Δύσεως με τέ Βυζαντιο, τοῦ δποὶ τὸ μέλλον προέθετο ἀσχημό. Κι' εκείνε τότε καταπληκτικό: «Εστειλε πρέσβεις στὸν Καρολομαγνον, οἱ οποῖοι ζήτησαν απολογίατα απὸ αὐτὸν να δεχτῇ να γίνη σύζυγος της.

Ο Καρολομαγνός, ὃ δποὶς ἡταν τότε χρήσις ἀπὸ τὴν τετάρτη του συζυγο τὴ Λουτσικαρτη, κολακεύθηκε ἐξαρετικά απ' τὴν πρότασι αὐτήν. Ο Φράγκος αὐτοὶς αὐτοκράτωρ ἤζερε κατὰ βάθος πως ἡταν ἐνας ράρθρως, ἔνας δυνατός πολεμητής, μᾶς αγριοίς. Ιό ὅτι μᾶς Ἐλληνίς, μιὰ Ἀθηναϊα μάλιστα, ποὺ τὴν εἰχε διαλέξει για τὰ σύζυγο του ἔνας αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου μονάχα γιὰ τὰ χαρισματα τοῦ πνεύματός της καὶ τὴν ὀμορφιά της, κι' ὃ δποὶς εἰχε γίνει, χάρις στὰ χαρισμάτα της αὐτά, μᾶς αὐτοκράτειρα, δυνατή καὶ οεθαστή, ποὺ νίκησε τὸ στρατιωτικό κόμμα καὶ τὴν αἴρεσι τῶν εἰκονοκλαστῶν, τὸ ὅτι ἡ γυναικα αὐτή, ἡ ποὺ ὀρθωια ἀκόμα ὅπως ἐλεγεν, τοῦ παράγγελν ὅτι ἡ ἀγύποτε, γιατὶ ἡταν αντάξιος τῆς ὅφι ὀλας τές ἀπόφεις, δλ' αὐτά τὸν πλημμυρίωντας ἀπὸ γαρά. Τὸ Βυζαντίο φανόταν τότε στὶς χῶρες τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης σαν μιὰ πολιτεία παραμένεια, πιμημυρίσμενη ἀπὸ πολιτικούς, τὸ κέντρο τῶν δυνατῶν πνευμάτων τῆς Ασίας καὶ τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, κληρονόμος τοῦ πολιτισμοῦ τῶν Χαλδαιῶν, τῶν Ελλήνων καὶ τῶν Ρωμαίων.

Γιά δλους αὐτοὺς τοὺς λόγους, ἡ προσφορά τῆς Εἰρήνης ἐνθουσιάσει τὸν Καρολομαγνό. «Ἐξ ὅλου κι' ἡ πολιτικὴ δημοψιῶν τοῦ συνοικεύοντο αὐτοῦ δέ τοῦ ἡταν καθόλου διασάρεστη. Ἄμα ἐπραγματοποιεῖτο αὐτὸν τὸ συνοικέσιο, θά φορύσε διδοῖς τὸ στέμμα τῶν Καισαρῶν καὶ τοῦ Μεγάλου Κονσταντίνου, θά γινόταν διάδοχος τοῦ Αύγουστου καὶ τοῦ Μάρκου Αύρηλουν καὶ θά βασιλεύει, διτος δρασαντος, σε οικλήρῳ τὸν κόσμο.

Ο Καρολομαγνός δὲν ἐδίστατε καθόλου. Καὶ διέτεκε ἀμέσως τὸν ἐπισκόπο τῆς Αμένης Ζόρς καὶ τὸν κόμματα Χελιγκοῦ νά φύγουν γιὰ τὸ Βυζαντίο γιὰ νά κανονίσουν τὶς λεπτομέρειες του γαμηλίου συμβολαίου.

Η ΕΚΠΤΩΣΙΣ ΚΑΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ

Ἐνώ ὅμως γινότουσαν δλ' αὐτά, δ πατρικίος Ἀέτος, λυ-

τρωμένος πειά ἀπὸ τὸ φόβο τοῦ Σταυράκιου, χρησιμοποιούσε δλη τὴ δύναμι του γιά νά κάνη σύτοκρτοπα τὸν ἀσφελό τοῦ Σταυράκιον. Γι' αὐτὸν εἰχε φροντίσει νά δινομαστῇ μόνος του στρατηγὸς τῆς Θρακῆς καὶ τῆς Μακεδονίας, ἀν καὶ διοικοῦσε δηδη τὴ στρατια τῆς Ἀνατολής. Ἀγέραχος, προκλητικός, περιφράνωντας δλους τοὺς μεγάλους τίτλους, δ 'Αέτιος δὲν εἶχε σε καμμια ἐκτίμησι τοὺς ὄλους ἀνθρώπους. Γι' αὐτὸν οἱ δυσαρεστημένοι ἐναντίον της Εἰρήνης, συθερά ἔξωργοισμένοι ἐναντίον τοῦ Επονομάτου της, συνωμότησαν νά προκαλέσουν τὸ ταχύτερο τὴν καταστροφὴ της.

Ἐκείνη ἀκριβῶς την ἐποχὴ ἐφτασαν στὴν Κωνσταντινούπολι οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ Καρολομαγνου γιὰ τὸ γάμο τῆς Εἰρήνης. Αὔτη ἦταν τώρα, ἡ μόνη ὑπόθεσι που ἐνδιέφερε τὴν Εἰρήνην. Εἰχε ἀφειωθῆ δλόκληρη σ' αὐτήν, ἀφήνοντας τὸν Ἀέτιον νά κυβερνά στὴ θέση της, χωρὶς νά ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴ δυνομένια που εἶχε προκαλέσει ἐναντίον του. Σκεφτόταν δλη χωρὶς λόγο δητὶ ἡ ἐπιτυχία του γάμου καὶ ή ζωσίς τῶν δυο αὐτοκρατοριῶν, θά ἐκμηδενίζαν γιὰ πάντα τὰ σχέδια τῶν συντομῶν.

Μά αἱ δυσκολίαι διπλασιάστηκαν μὲ τὴν ἀφίξη τῆς πρεσβείας τῶν Φράγκων.

Οταν δ 'Αέτιος ἀπελήφθη πῶ τὸ σγέδιο τῆς Εἰρήνης καὶ τοῦ Καρολομαγνου ἀρχιος νά γίνεται πραγματικότης, κοριεύτηκε ἀπὸ μι' ἀράνταστη μανία, γιατὶ ἔθετε πῶς έται η οικογένεια του ξήσει κάθε ἐλπίδα νά καταλάθῃ τὸ θρόνο.

Ἄπο τη μιὰ ὥρα στὴν Σλλή, ἔγινε δὲ πόδισσωτη τῆς αὐτοκρατείας καὶ χρησιμοποιώντας καθε μέσον, ἀρχιος νά προπυανδίζη στοὺς αρχοντες καὶ στὸ λαό ἐναντίον τῆς ἐνδεώως τῶν δυο αὐτοκρατοριῶν.

—Δέν θα είστε πειά — εἶλες στοὺς Βυζαντινοὺς — παρὰ μιὰ δάκηματη ἐπαρχία τῆς αὐτοκρατορίας τῶν Φράγκων. Ή πολιτικὴ τοῦ Καρολομαγνου δελει νά ὑποδουλώσῃ τὴν οικουμένη... Ή «Ἐλληνικὴ αὐτοκρατορίες θα είνε γι' αὐτοὺς μιὰ σένη γῆ, ποὺ τὴν ὑποδούλωσε καὶ τῆς δοιαὶς τὸν πλούτον θά μᾶς παίρνη δύσις. Ο Βυζαντινὸς Λέτος λατέξει πρός την Φράγκους. Αν υπακούετε στὴν αὐτοκράτειρα, θά σᾶς δώσω γιὰ προκαταστήσατε στὸν Καρολομαγνο.

Τὰ ἔγια τοι' σιτά, μολονότι ήσαν ἐντελῶς ἀθάσιμα, γινόντουσι διστόσι πιπτεύτα δπτὸ τὸ λαό καὶ προσποτεύτα δπτὸ τοὺς χορυγίους τῆς αὐτοκρατορίας, γιατὶ οἱ τελευταίοι, καθένας δπτὸ τοὺς ὄλους εἶχε κάμψα ἐργασμένο, πιπτεύταν πάχη μπορούσαν νά καταλάθουν τὴν ἐξουσία. Αν δ Κυρολομαγνος γίνοταν αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου, θά ἐπλιες τους νά ἐπωφεληθεύσουν τῶν ταραγών καὶ τῶν στάσεων, γιὰ νά πάρουν ἀνώτατα ἀξιώματα, θά ἔσθιναν γιὰ πάντα.

Ἄθυτοι τοὺς ὄλητους καὶ δημος τὸν ὑπολογισμούς ἔκαναν οἱ πολιτικάτηδες τοῦ Βυζαντίου. Γιατὶ εἶνε βεβαίο, πῶς δ Καρολομαγνος, ἀπὸ νά μεταβάλῃ τη Βυζαντινή αὐτοκρατορία σὲ μιὰ ἐπαρχία τῶν δυτικῶν του κρατῶν, βιασάσταν, μᾶλις θά γινόταν δ γάμος του μὲ τὴν Εἰρήνην, νά πάρη τὸν τίτλο που θά τοῦ έδινε τὸ συνοικέσιο αὐτοῦ, νά ἐνκατασταθῇ στὸ Βυζαντίο, καὶ νά συγχωνεύτῃ τὴν Ἀνατολή καὶ τὴ Δυτικὴ Εὐρώπη σὲ μιὰ καὶ μόνη διπέραντη αὐτοκρατορία. Αὐτὸν ἦταν ἀλλωστε τὸ δύνειρο βλαν τῶν Βαρθάρων ἐπιδρυμέων τῆς Εὐρώπης, πρὸ ἔφτασης αἰλούρων. Ήταν λοιπὸν ἀδύντον δ ἐκπολιτιστῆς τῶν Γαλατῶν καὶ τῆς Γερμανίας νά μη θελήσῃ νά πραγματοποιητὴ τὴν πιο προσφιλῆ ἐπιθυμία τῶν προγόνων του, τὸ ίδιο τοῦ δύνειρο πενήντα διοκλήρων χρόνων καὶ νά φέρση πάνω ἀπὸ δικό του στέμμα τὸ πέμπτα τοῦ Βυζαντίου, τόσο δασθές τώρα.

(Ακολουθεῖ)



Ο Καρολομαγνος